

Trafikverket
Ärendemottagningen
Box 810
781 28 Borlänge

Datum: 2024-10-01
SMHI Dnr: 2024/1941/5.4.1
Er referens: TÅHS-2024-000339

Investeringsprojekt@trafikverket.se

Yttrande över Samråd E4 förbifart Skellefteå

SMHI har tagit del av rubricerat samråd och har följande synpunkter. Yttrandet avgränsas till SMHIs kompetensområden hydrologi (enbart ytvatten), oceanografi, meteorologi (inklusive luftmiljö) samt klimatanpassning.

Hydrologi

Sträckningar och passager nära och över vattendrag, sjöar och våtmarker bör utformas omsorgsfullt så att de naturliga hydrologiska förhållandena inte påverkas. I det fall passager kan vara aktuellt i områden som är särskilt känsliga för hydrologiska förändringar vill myndigheten föreslå att redan i ett tidigt skede påbörja mätserier av flöden och/eller vattenstånd, för att möjliggöra uppföljning under tid.

För konstruktioner vid/kring vatten vill SMHI också betona behovet av pålitliga hydrologiska dimensioneringsunderlag för dagens förhållanden såväl som under konstruktionens förväntade livslängd.

Oceanografi

Av de fyra alternativen så har korridor Sundgrundsleden som passerar havsvikar och därmed kräver två bropassager störst påverkan på havsmiljön. Kommande miljökonsekvensbeskrivning bör behandla effekten av de nybyggda/ombyggda broarna på vattencirkulationen både lokalt och i ett större perspektiv. I enlighet med havsmiljödirektivet får den bestående förändringen av de hydrografiska villkoren inte påverka de marina ekosystemen på ett negativt sätt. Detta bör också framgå i miljökonsekvensbeskrivningen. I tillägg vore det värdefullt om de olika alternativens spridning av föroreningar och mikroplaster till havet utreds.

SMHI – Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Postadress SMHI 601 76 • Norrköping • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01 • E-post registrator@smhi.se

SMHI huvudkontor

Besöksadress Folkborgsvägen 17
601 76 Norrköping

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr.
753 40 Uppsala

SMHI

Besöksadress Göteborgseskaderns plats 3
426 71 Västra Frölunda

Utsläpp av luftföroreningar och växthusgaser

För att ta reda på den nya sträckningens påverkan på miljön bör en emissionsinventering göras. Det bör framgå i utredningen hur stora de totala utsläppen av växthusgaser (koldioxid m.m.) och av luftföroreningar (kväveoxider, partiklar m.m.) kommer att vara i området efter ombyggnaden i förhållande till nuläget.

Halter av luftföroreningar

Det måste säkerställas att gällande miljö kvalitetsnormer för kvävedioxid, partiklar m.m. klaras för boende i områden som ligger i nära anslutning till de olika sträckningsalternativen.

Det finns ingen tröskelnivå för hälsopåverkan av föroreningshalter. Ju högre halterna är desto större är hälsoeffekterna. Ur hälsosynpunkt är det speciellt viktigt att filtrera bort de små skadliga partiklarna < 10 µm (mikrometer).

Framtida klimat

För att begränsa den globala uppvärmningen krävs kraftiga utsläppsminskningar av koldioxid och andra växthusgaser. Parallellt med arbetet att minska dessa utsläpp måste samhället anpassas till nuvarande och framtida klimat. Utsläppsminskning och klimatanpassning är beroende av varandra och bör samordnas i så hög utsträckning som möjligt för att bidra till en hållbar utveckling. Vid planering av ny byggnation behöver därför både utsläppsminskning och anpassning till ett framtida klimat beaktas.

Klimatanpassning innebär att anpassa samhället till de effekter klimatförändringarna har orsakat och förändringar i framtiden.

Nationella expertrådet för klimatanpassning belyser i sin första rapport vikten av att Sveriges arbete med klimatanpassning behöver påskyndas.

Hänsyn behöver tas till såväl långsamma klimatförlopp, som förändringar i årstidernas längd, som till ändringar i enskilda väderhändelser, som värmeböljor och skyfall. Hänsyn behöver även tas till ändrade nederbördsmonster och flödesvariationer i vattendrag. Mer information om ett framtida klimat finns på SMHIs [fördjupade klimatscenariotjänst](#)¹

SMHI anser att de olika korridoralternativen och vägvalen i större omfattning bör utreda och beskriva hur ett förändrat klimat påverkar de olika alternativen.

¹ <https://www.smhi.se/klimat/framtidens-klimat/fordjupade-klimatscenarier/met/sverige/medeltemperatur/rcp45/2071-2100/year/anom>

Avdelningschef Magnus Rödin har beslutat i detta ärende som beretts av Anna Åkesson, Maria Norman, Ylva Ericson och Caroline Rydholm.

För SMHI

Magnus Rödin
Chef Avdelning Samhällsplanering